

La gravació d'un escàndol

El passat 23 de juny, el president provincial del PP a València, Vicent Sanz, home de confiança de l'alcalde de Benidorm i candidat a la Generalitat valenciana, Eduardo Zaplana, dimitia després d'afirmar que es dedicava a la política per a guanyar diners. L'enregistrament d'aquesta conversa, utilitzat en una conspiració d'adjudicacions de contractes en l'Ajuntament de Benidorm, va revelar l'escàndol que ara contem.

Fa temps em van fer escoltar un enregistrament magnetofònic de prop de 45 minuts en què es podia sentir la veu de Vicent Sanz i la d'una altra persona d'identitat desconeguda. El que sí que és cert és que Vicent Sanz declara expressament la seua intenció d'enriquir-se ell mateix i d'enriquir la persona amb què parla. Tot això usant la seua responsabilitat política en el Partit Popular i els futurs càrrecs que aconseguirà. Sanz arriba a manifestar en les gravacions que va per a vice-president del Partit Popular en la Comunitat Valenciana". D'aquesta manera un votant anònim del PP va alertar a través d'una carta personal la directora del diari conservador *Las Provincias*, Maria Consuelo Reyna, de l'existència d'un cas de corrupció protagonitzat per alts càrrecs del partit i va provocar l'aparició pública del denominat cas Sanz.

L'interlocutor de Vicent Sanz, sempre segons la carta de l'anònim simpatitzant popular, li recrimina en la conversa enregistrada que, després d'haver pagat set milions de pessetes per antelació "en concepte de *mordida*" (comissió) per obtenir un contracte amb l'Ajuntament de Benidorm, no havia complert els "compromisos adquirits". La missiva continua relatant la conversa entre Sanz i el seu interlocutor i afegeix: "S'escolta el nom d'Eduardo Zaplana. Fins i tot es menciona una petició que va fer Vicent Sanz d'un milió de pessetes per a entregar urgentment a l'alcalde de Benidorm en l'aeroport d'Alacant". A més al·ludeix a altres pagaments "per endavant" de diferents empreses que han contractat amb l'Ajuntament de la localitat alacantina.

La carta, que Reyna va rebre en el seu domicili particular, explica que la cinta magnetofònica en què ha quedat enregistrada aquesta conversa "no és l'única còpia ni l'única gravació que existeix" i assegura que un periodista de *Las Provincias* "anomenat José, d'uns 45 o 50 anys i de complexió forta", també coneix "en part o totalment" els fets relatats. Per últim, l'autor de la carta assenyala que més persones, entre elles dirigents socialistes com Ciprià Ciscar i Joan Lerma, coneixen els fets i l'existència dels enregistraments. Aquesta persona manifesta el seu temor que la informació siga utilitzada en contra del partit, en contra de Zaplana o del mateix periòdic. Un any abans, a començament de 1993, l'enginyer agrònom Vicent Conesa va tenir la certesa que no cobraria per l'avantajosa adjudicació a la seua empresa dels mapes verd i sonor de la ciutat de Benidorm i va decidir fer justícia pel seu compte.

Tres enginyers i un periodista. Vicente Conesa i el seu soci Eduardo Casanova van ser convidats per l'alcalde de Benidorm al febrer de 1992 al concurs per a adjudicar, de manera directa, el mapa sonor a través de la seua empresa Delta Ingenieros SA. Les altres dues empreses que hi van concórrer van ser CRC Ingeniería Cartográfica, vinculada a l'esposa de Casanova, i Tecmma, SA, amb domicili social al carrer del Palleter, 42 de València, que coincideix amb el de l'empresa Delta Agrícola, SA, mercantil vinculada també a Conesa. Per a l'adjudicació del mapa verd l'Ajuntament va convidar la mateixa CRC Ingeniería Cartográfica i la firma comercial AST Ingenieros, l'apoderat de la qual és José María Arraiz Cid, també enginyer agrònom i amic personal de Conesa, amb qui ja havia compartit alguns treballs.

Aquests tres enginyers, que segons la carta abans al·ludida havien pagat set milions per endavant per l'adjudicació d'aquests treballs, tenien previst cobrar un mes després de la firma del contracte. No obstant això, l'Ajuntament de Benidorm incompleix el seu compromís i els adjudicataris comencen a posar-se nerviosos. No han cobrat el cost real del seu treball ni els diners pactats que es van avançar com a *mordida* per a després incloure'ls en la factura definitiva i així completar un negoci en què tots eixien beneficiats amb diner públic.

Després de dirigir-se a Sanz en diverses ocasions sense resultat i d'acudir a Eduardo Zaplana, que es va negar sistemàticament a rebre'ls, decidiren iniciar una via més dura.

De mutu acord pacten enregistrar Vicent Sanz en una de les converses que mantenen habitualment sobre aquest i sobre d'altres negocis per tal d'obtenir un document sonor que els permetia destruir Sanz com a intermediari i pressionar així l'alcalde de la corporació. Després d'un primer intent fallit, Conesa se cita amb Vicent Sanz al centre de València i fan plegats un passeig mentre conversen.

El president provincial del PP al País Valencià en aquells moments diu al seu amic que prefereix estar en un lloc tancat, perquè, "ara hi ha micròfons direccionals molt sofisticats." la seua ingenuïtat el col·loca al seient dret del Mercedes 300 Diesel del seu interlocutor, qui, segons sembla, ha disposat un mecanisme d'enregistrament menys sofisticat però més eficaç. La conversa es prolonga durant 45 minuts, però en aquesta ocasió el president provincial del PP no és tan explícit com el seu interlocutor espera. Conesa relata i Sanz assent

Eduardo Zaplana i Vicent Sanz. L'actual president del PP valencià i el president provincial d'aleshores, en el 7è Congrés, celebrat l'octubre de 1993. Eren altres temps.

cautelosament. Ja n'hi havia prou.

Els tres enginyers que havien col·laborat en la ficció de l'adjudicació dels mapes es van reunir per trobar la manera de donar publicitat al document que evidència un desmesurat desig d'enriquir-se a través de la política de Sanz, al qual consideren culpable directe del deute municipal i així culminar la seua venjança. Però abans cal *netejar* la veu del gravador dels 45 minuts de conversa. Els enginyers no són ximplers i elaboren una cinta només amb la veu de Sanz i amb menys de cinc minuts de durada.

Conesa, Casanova i Arraiz intenten buscar una solució "interna" al seu problema. El primer d'ells es posa en contacte discretament amb l'aparell del Partit Popular al carrer de Gènova de Madrid. El president del comitè de conflictes del partit conservador, Pastor Ridruejo, és lacònic en la seua resposta: "Roma no paga els traïdors". Al País Valencià tampoc no hi ha ningú que vulga fer de missatger d'un contingut tan negre davant d'Aznar i del partit.

José María Arraiz, que va ser subdirector del diari *Levante* en l'etapa del Movimiento, recorre al seu amic, simpatitzant del PP i redactor de *las Provincias*, Pepe Gozávez, i junts dissenyen una estratègia. Es tracta que el periodista propose a Madrid la no publicació de la cinta a canvi de la defenestració política de Vicent Sanz. Com a font de la informació que implica Sanz, pensaven citar la seua ex-dona, María Dolores Rodríguez, en procés de separació. Però ella s'hi nega. En declaracions a aquest setmanari, Dolores Rodríguez va assegurar que desconeixia completament els fets que imputen al seu ex-marit.

Per la seua banda, el periodista Pepe Gozávez ha reconegut a EL TEMPS que ha mantingut diverses reunions amb els enginyers "per raons d'amistat" i perquè havia sentit la cinta, encara que assegura que no va participar de manera activa en la trama de la conspiració.

Un club privat

Juan José Lucas, president popular de la Junta de Castella i Lleó, amic i valetor d'Aznar en el seu accés al lideratge absolut del partit, podria haver format un club privat d'enginyers agrònoms. Els seus primers socis, Vicente Conesa i Vicent Sanz, eren amics personals, companys de promoció de l'Escola d'Enginyeria de València i militants del Partit Popular. Estaven condemnats a entendre's. Conesa s'atribueix l'apadrinament professional i polític de Vicent Sanz. Li va presentar Lucas, el seu principal suport polític en el partit, li va proposar d'entrar en l'INEM quan tots dos vivien a Múrcia i, finalment, se'l va portar a València en 1979, on van treballar junts fins 1983. En una reunió celebrada al restaurant La Dorada de Madrid van planejar el seu futur. Anys després Conesa s'ha vist beneficiat d'aquesta amistat amb contractes per a la seua empresa tant amb la Junta de Castella i Lleó, a través de Juan José Lucas, com en l'Ajuntament de Benidorm, amb la mediació de Vicent Sanz.

El soci de Conesa i també enginyer Eduardo Casanova encara treballa en l'INEM. D'aquella etapa queda com a record un expedient d'investigació per presumptes irregularitats que va ser sobresegut per manca de proves. L'existència de cursos fantasma de promoció de treball no es va poder comprovar mai. El socialista Eugeni Burriel –llavors delegat del Govern a València i actualment conseller d'Obres Públiques, va destituir Conesa i Sanz dels seus càrrecs.

José María Arraiz també era enginyer, encara que havia exercit de periodista en un diari del Movimiento i en la desapareguda *Hoja del Lunes*. Junts amb Conesa va iniciar diversos negocis i tots dos es van basar en els seus projectes. Arraiz, que sempre ha volgut ser el degà del Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms, és ara objecte d'una investigació per part de la comissió deontològica d'aquest organisme col·legial a causa d'una dubtosa intervenció professional.

José María Arraiz. L'enginyer entra en el domicili de la seua empresa a València.

El gos Bartolo. En les primeres setmanes de maig, la cinta reduïda de l'enregistrament realitzat a Sanz és quasi de domini públic. El mateix Conesa arriba a reconèixer públicament que havia permès escoltar la cinta a prop de 20 militants i càrrecs del Partit Popular i a alguns socialistes valencians. Fins i tot, en la seu del PP al districte d'Abastos hi ha qui vol recollir firmes de suport a una enèrgica depuració de responsabilitats polítiques en l'interior del partit. Els enginyers, a hores d'ara no saben què fer amb l'enregistrament.

Vicente Conesa, acompanyat de manera habitual en aquestes reunions pel seu gos, un cocker blanc i negre que respon al nom de Bartolo, es permet fins i tot fer broma davant els seus amics. "Bartolo, tranquil, al final eixirem en l'Hola". En aquest moment, Conesa i els seus aliats, José María Arraiz i Eduardo Casanova, decideixen que aquest testimoni magnetofònic ha de ser conegut i, atenent al consell d'algunes de les persones consultades, elegeixen el diari conservador *Las Provincias*. Arraiz fica la cinta de cinc minuts en un sobre i l'envia a través d'un taxi a l'atenció còmplice de Pepe Gozávez a casa seua. El periodista recuï la gravació i la irasllada fins al despatx de la seua directora, Maria Consuelo Reyna. L'esposa de Jesús Carrascosa, cap de gabinet d'Eduardo Zaplana, posa en marxa l'enregistradora i no dona importància al contingut fins al final de la gravació, en el moment en què Vicent Sanz reconeix que es vol jubilar als 60 anys amb 90 o 100 milions de pessetes. La directora dona l'alerta en vista de la gravetat del que ha escoltat i reuneix el seu marit, Eduardo Zaplana i el mateix Vicent Sanz per fer-los sentir la cinta i prendre decisions.

El president regional del partit i el seu assessor acudeixen hores després al despatx de l'alcaldessa Rita Barberà i, en una reunió en què també participen el secretari general del PP valencià, José Luis Olivas i el seu assessor de l'alcaldia, Ignacio Santana demanen explicacions sobre l'existència de la cinta a la màxima autoritat municipal, que assegura que desconeix els fets. Eduardo Zaplana abandona l'alcaldia camí de Moscou amb la mateixa celeritat que el periòdic de l'esposa del seu assessor decideix publicar la cinta i destapar el cas Sanz. En primer lloc per prendre la iniciativa, i a més per si el diari *Levante* controla el material.

Després de l'eclosió pública de l'escàndol, alguns càrrecs del PP reconeixen que han sentit les gravacions i fins i tot el secretari de comitè de conflictes, Juan Rodríguez Marín, anuncia a la premsa que se'n farà públic un extracte.

Ara, mesos més tard, ni el candidat a la presidència de la Generalitat valenciana, Eduardo Zaplana, ni ningú admet que van

sentir les cintes i tots neguen que van existir.

Vicent Sanz manté el seu escó despulat de tota responsabilitat en l'interior del partit.

Els tres enginyers no volen saber res de periodistes i han descobert que el silenci potser no els farà cobrar els deutes però almenys tampoc no els portarà als tribunals. El periodista ha canviat de rumb i ja no treballa en *Las Provincias*.

Teresa Latorre
Emili Gisbert

Façana de Delta Ingenieros, SA. L'empresa de Vicent Conesa va ser l'adjudicatària dels mapes verd i sonor de l'Ajuntament de Benidorm.

Parlar de més

Antologia de les declaracions més importants efectuades per Vicent Sanz segons els testimonis de les persones que han escoltat les cintes que li van enregistrar:

—Et confesse que estic en el millor moment de ma vida. Estic com mai. Jo he nascut per a açò. En açò és on em trobe a gust.

—L'altre dia a Madrid, en bons restaurants, bons hotels. En tots els llocs em diuen "Don Vicente".

—Puc ser vice-president. És com en el Govern central, que el vice-president despatxa en la reunió amb els subsecretaris els temes que després van al consell. Per exemple, si cal fer una carretera tal per mil milions de pessetes seré jo qui decidisca si això va o no al Govern. És el càrrec des del qual es manifasseja.

—Mira, jo no sóc fava. Ara tinc 48 anys. Si en el 95 guanyem les eleccions, que sembla que serà així, amb 50 arribe al Govern. Quatre anys i quatre més que hi serem. Amb 58 anys puc tenir un altre càrrec, puc ser diputat o senador. S'ha de pegar el colp i jubilar-se als 59 o 60 anys amb 90 o 100 milions de pessetes.

Un festival de querelles

L'adjudicació dels mapes verd i sonor de la ciutat de Benidorm és objecte d'investigació judicial des que el passat 17 de setembre els deu regidors del grup municipal socialista van presentar una denúncia davant el Jutjat número 2 de Benidorm per les presumptes irregularitats comeses en aquesta contractació. L'oposició municipal estima que l'actuació de la corporació i del seu alcalde, el líder popular i candidat a la presidència de la Generalitat valenciana, Eduardo Zaplana, poden ser constitutius dels delictes de prevaricació i de maquinació per a alterar el preu de les coses. El Codi Penal preveu, en el seu article 400, penes de presó i inhabilitació per a aquells funcionaris públics que intervinent "per raó del seu càrrec en alguna comissió de subministraments, contractes, acords, o liquidacions d'efectes o havers públics es concertara amb els interessats o especuladors" i agreuja el delicte per a qui

El líder popular Eduardo Zaplana inicia la seua cursa cap a la presidència de la Generalitat després de deixar l'alcaldia de Benidorm repleta de processos judicials suscitats per la seua gestió.

"intentara alterar els preus que haurien de resultar de la lliure concurrència" (art. 540). El titular del jutjat ha admès la denúncia i ha començat a citar els testimonis proposats pels denunciants entre els quals es troben l'alcalde Zaplana; els regidors populars Vicent Pérez Devesa i Salvador Moll; els enginyers Vicente Conesa i José María Arraiz; l'ex-president provincial del PP, Vicent Sanz; l'ex-delegat del Govern i actual conseller Eugeni Burriel; i l'alcaldesa de València, la popular Rita Barberà.

El dia 21 de febrer de 1992, l'Ajuntament de Benidorm va aprovar un contracte amb l'empresa Delta Ingenieros, SA, per a l'elaboració d'un mapa municipal de soroll per un import de 15.571.400 pessetes. L'adjudicació es va produir en un temps rècord. En 18 dies l'Ajuntament va decidir iniciar el projecte, va invitar les empreses i va adjudicar el mapa sonor. Eficàcia que se supera en el cas del mapa